

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Манол Василиев Станин,
преподавател в Правно-историческия факултет на
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград,
определен за член на научното жури със Заповед № 152/ 26.04.2018 г.
на Ректора на Международно висше бизнес училище (МВБУ) – Ботевград,

I. Обобщени данни за професионалното развитие на кандидата

По обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.6. Право (Информационно право), за нуждите на Международно висше бизнес училище (МВБУ) - Ботевград, е подал документи един-единствен кандидат – доц. д-р Ирина Цакова. Представената документация е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ).

Професионалното и научно развитие на доц. д-р Ирина Цакова е свързано преимуществено с МВБУ – Ботевград, където през 2004 г. същата започва преподавателската си дейност като асистент по учебната дисциплина „Основи на правото“. Към настоящия момент кандидатката е преподавател по учебните дисциплини „Търговско право“, „Информационно право“ и „Право и Интернет“ в МВБУ – Ботевград. През 2009 г. Ирина Цакова защитава успешно докторска дисертация на тема: „Правно регулиране на социалното взаимодействие във виртуалното пространство“ и придобива образователната и научна степен „Доктор“ по 3.6. Право (Информационно право) в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2013 г. на кандидатката е присъдено научното звание „Доцент“ по 3.6. Право (Информационно право) като

монографичният ѝ труд е на тема: „Домейн имена. Субективни права върху домейни и възможности за правно регулиране“.

Доц. д-р Цакова притежава солиден практически опит като адвокат в Софийска адвокатска колегия от 2002 г. и правен експерт към Европейски център по законодателство, анализ и усъвършенстване на съдебната практика от 2013 г. Същата владее свободно руски и английски езици.

Може да се приеме, че участието на доц. д-р Цакова в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ е естествен резултат от успешното ѝ академично израстване и целенасочен научно-изследователски интерес в областта на информационното право.

II. Оценка на научните и практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

За участие в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Цакова е представила списък с научни трудове за периода от хабилитирането ѝ до момента (2013-2018 г.), както и обобщен списък на цялата ѝ научна продукция, съобразно нормативните критерии и показатели за оценка на кандидата.

В съответствие с изискванията на чл. 60, ал. 1, т. 3 от ППРАСРБ, за оценка са приложени общо 8 (осем) научни трудове, обособени в следните групи:

1. Монография – 1 брой.
2. Учебници – 2 броя, от които един в съавторство.
3. Научни статии – 3 броя, от които една е в съавторство, публикувана в специализирано научно издание в чужбина (Русия).
4. Доклади от международни научни конференции – 2 броя, от които един е в съавторство, изнесен на международен научен форум в чужбина (Сърбия).

Монографията „Електронният документ като доказателство в гражданския процес“, изд. Авангард Прима, 2018 г., е посветена на актуалната тема за доказателствената сила на електронните документи като съществена част от процеса по доказване и правилното решаване на гражданскоправни спорове. Структурното съдържание на монографията включва увод, три глави с отделни параграфи, точки, подточки и заключение. Принос за юриспруденцията представлява извършеният в глава първа сравнителноправен анализ на електронния документ като писмено

доказателствено средство в европейското и българското законодателство, с поставен акцент върху правната му уредба в страните от англо-саксонската правна система (системата на Общото право). В глава втора се съдържат най-съществените изводи относно правните характеристики на понятието „електронен документ“ и неговите разновидности в гражданския процес. Формулирани са общи правила за индивидуализиране, представяне и събиране на електронните документи в гражданското съдопроизводство. В глава трета са анализирани средствата за електронна идентификация и удостоверяване на автентичност на електронния документ с цел обосноваване на формалната му доказателствена сила.

Заслужават признание като принос за развитието на юридическата наука и практика следните изводи и обобщения на кандидата в посочената монография:

- Определени са спецификите на понятието „електронен документ“ в контекста на отношението „изявление – материален носител – начин на материализиране на изявлението“.
- Извършено е теоретично разграничение между статичен документ и документ с динамичен характер, както и между „съществуващ“ и „несъществуващ“ документ.
- Извършен е цялостен анализ на процедурата по доказване с електронни документи в гражданския процес като са изведени примерни техники за посочване, представяне и събиране на електронни документи.
- Обобщени са критерии за индивидуализация на електронните документи.
- Изведени са спецификите в отношението „автор – електронно изявление“.
- Анализирани са средствата за удостоверяване на автентичността (автентификация) на електронни изявления, създадени, изпратени, получени и съхранени чрез електронни средства за създаване, обработка, съхранение и пренос на данни.

Единият от посочените учебници „Право и Интернет. Въведение в правото и правното регулиране на виртуалното пространство“ е съставен в съавторство с проф. д-р Тенчо Колев, а другият е самостоятелно дело на кандидатката - „Интернет право. бг. Кратък курс лекции“. Двата учебника съдържат полезна информация за нуждите на образователния процес по редица учебни програми от научните области Право, Публична

администрация, Компютърни технологии, Връзки с обществеността, Туризъм и др.

Публикуваните научни статии и доклади в страната и чужбина са посветени на отделни теоретични въпроси относно автентификацията и формалната доказателствена сила на електронните изявления като е изследвана и съдебната практика по темата. Актуални научноприложни изводи се съдържат в статията „Правно регулиране на криптовалути – въпроси и предизвикателства“, в която са разгледани особеностите на криптовалути, в частност на биткойна, като едно от ключовите предизвикателства за правното регулиране в съвременния информационен свят, където парите се трансформират в цифрова форма.

Научно-теоретичната и научно-приложната значимост на приносите в научните трудове на кандидатката е изключително висока. Разкрити са съществени връзки и зависимости между електронните инструменти, употребата им в обществения живот, необходимостта от подобряване на правната им уредба и законосъобразното им използване в дейността на държавните органи. Може да се обобщи, че представената научна продукция е категорично потвърждение за подчертания научен интерес на автора към различните правни аспекти на дигитализацията и електронните инструменти, с оглед значението им за правното регулиране на съвременните гражданскоправни отношения.

III. Критични бележки и препоръки

С оглед бъдещото ѝ усъвършенстване, към научната продукция на кандидатката могат да бъдат отправени препоръки и бележки.

Представеното монографично изследване поставя солидни основи за бъдещи научни изследвания по темата за доказателствената сила на електронните волеизявления. Едновременно с това, същото поражда определени задължения към автора с цел надграждане на изложените идеи и в други направления. Например, продължаване на изследванията с акцент върху материята, свързана с института на обезпечението за целите на съдопроизводството, включително в посока на наказателния и административния процес.

IV. Заключение

Представените в конкурса документи отговарят на нормативните изисквания на чл. 29 от ЗРАСРБ и чл. 60 от ППРАСРБ. Безспорно е, че кандидатката е реализирала активна преподавателска и изследователска дейност като научните ѝ постижения разкриват траен интерес в областта на информационното право.

Резултатите от научно-изследователската дейност, успешното академично развитие и професионалният опит на доц. д-р Ирина Цакова като утвърден изследовател в научната област на обявения конкурс, обосновават положителната ми оценка като член на научното жури за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.6. Право (Информационно право) в МВБУ – Ботевград.

Дата:

Член на научното жури:

Доц. д-р Манол Станин